

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISŤE

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

školní rok 2026/2027

Dokument	Preventivní program školy
Období	1. 9. 2026 – 31. 8. 2027
Zpracovaly	Mgr. Radka Mityšková a Mgr. Dana Watersová, školní metodičky prevence
Schválila	Mgr. Bc. Jaroslava Cvejnová, ředitelka školy
Schváleno	25. 8. 2026
Vyhodnocení	průběžně; souhrnně do 31. 8. 2027

Smysl programu Soustředit prevenci na skutečné potřeby školy, včas zachytit ohrožení dítěte a propojit každodenní práci pedagogů, třídnické hodiny, výuku, poradenské služby a spolupráci s rodinami.

Obsah

1. Účel, zásady a návaznost dokumentů
 2. Charakteristika školy a analýza výchozího stavu
 3. Organizace prevence a odpovědnosti
 4. Priority a měřitelné cíle 2026/2027
 5. Preventivní práce podle úrovně podpory
 6. Program pro žáky podle ročníků
 7. Roční plán činností
 8. Spolupráce s rodiči, pedagogy a partnery
 9. Evidence, ochrana údajů a evaluace
 10. Právní a metodický rámec
- Přílohy – třídní plán, evaluační list a adresář pomoci

Rychlá orientace Tento dokument stanoví cíle a plán prevence. Konkrétní postup při výskytu rizikového chování upravuje samostatný Krizový plán školy 2026/2027. Pravidla chování a výchovná opatření upravuje školní řád.

1. Účel, zásady a návaznost dokumentů

Preventivní program školy je roční prováděcí dokument školní primární prevence. Vychází z potřeb žáků, zkušeností pedagogů, údajů o docházce a rizikovém chování, podnětů rodičů, výstupů ŠPP a doporučení České školní inspekce. Je určen pedagogickým pracovníkům školy a slouží také jako přehled závazků školy vůči žákům a rodičům.

1.1 Zásady

- bezpečí, důstojnost a nejlepší zájem dítěte
- včasnost, dostupnost pomoci a nízkoprahové možnosti svěřit se
- respekt k odlišnostem bez stigmatizace jednotlivců nebo skupin
- věková přiměřenost, aktivní zapojení žáků a práce s třídním kolektivem
- ověřené programy, odborná způsobilost externích realizátorů a návaznost na běžnou výuku
- oddělení všeobecné, selektivní a indikované prevence
- průběžné vyhodnocování dopadu, nikoli pouze počtu uskutečněných akcí

1.2 Systém dokumentů

Dokument	Úloha
Preventivní program školy	Cíle, činnosti, odpovědnosti, termíny a evaluace pro daný školní rok.
Krizový plán školy	Okamžité postupy při výskytu rizikového chování nebo ohrožení dítěte.
Školní řád a pravidla hodnocení	Práva, povinnosti, pravidla bezpečnosti a výchovná opatření.
ŠVP a plány tříd	Začlenění preventivních témat do výuky a každodenní práce se třídou.
Program poradenských služeb ŠPP	Rozsah, organizace a dostupnost poradenských služeb školy.

2. Charakteristika školy a analýza výchozího stavu

2.1 Základní údaje

Ukazatel	Stav / poznámka
Základní škola	17 tříd; počet žáků k 30. 9. 2026 bude doplněn po uzavření školní matriky.
Výchozí údaj	285 žáků k 30. 9. 2025; 46 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
Součásti organizace	ZŠ, dvě MŠ, školní družina, školní jídelna a školní poradenské pracoviště.
Spádová oblast	Sociálně a kulturně různorodé prostředí; část žáků vyrůstá v podmínkách sociálního znevýhodnění.
Specifická podpora	Žáci se SVP, žáci s odlišným mateřským jazykem, žáci ohrožení školním neúspěchem, absencí nebo nepříznivou rodinnou situací.

Rozsah programu Program je zaměřen především na základní školu. Preventivní působení v mateřských školách probíhá v rámci jejich ŠVP a třídního plánování; vzájemná spolupráce MŠ–ZŠ je součástí přechodových a komunitních aktivit.

2.2 Silné stránky

- funkční školní poradenské pracoviště a spolupráce třídních učitelů se ŠMP a VP
- zkušenost s podporou žáků se SVP a sociálním znevýhodněním
- spolupráce s rodiči, OSPOD, PPP, SPC, SVP, Policií ČR a dalšími službami
- společné aktivity 1. a 2. stupně, MŠ–ZŠ a partnerství se školou v Kietz

2.3 Rizika a potřeby pro rok 2026/2027

Oblast	Pozorované nebo předpokládané potřeby
Docházka	neomluvená a vysoká omluvená absence, skryté záškoláctví, včasný kontakt s rodinou
Vztahy a bezpečí	konflikty, hrubé chování, agrese, šikana a kyberšikana
Duševní zdraví	úzkosti, psychická krize, sebepoškozování, nízká odolnost a potřeba dostupné pomoci
Návykové látky	nikotinové výrobky, e-cigarety, alkohol, konopné látky, kratom a nové psychoaktivní látky
Digitální prostředí	kyberagrese, sexting, manipulace, problematické užívání technologií, dezinformace a bezpečné využití AI
Školní úspěšnost	nízká motivace, odmítání práce, sociální překážky vzdělávání a potřeba včasné podpory
Rovnost a respekt	předsudky, nenávistné projevy, respekt k sociálním, kulturním a individuálním odlišnostem

Změna přístupu Příslušnost k subkultuře, styl oblékání nebo používání symbolu se neposuzují samy o sobě jako rizikové chování. Škola reaguje na konkrétní jednání, jeho význam, dopad a případné porušení právních předpisů nebo školního řádu.

2.4 Zdroje a způsob zmapování situace

Výchozí stav není založen pouze na dojmu jednotlivce. ŠMP jej sestavují z více zdrojů, porovnávají pohled žáků, rodičů a zaměstnanců a přihlížejí k vývoji oproti předchozímu období. Individuální údaje se do souhrnné analýzy nezapisují.

Pohled / zdroj	Způsob zjišťování	Termín a odpovědnost
Žáci	krátké anonymní sondy bezpečí a dostupnosti pomoci; třídnické hodiny; žákovský parlament; podněty ze schránky důvěry	vstupně IX–XI/2026, kontrolně IV/2027; TU a ŠMP
Rodiče	podněty z třídních schůzek a individuálních jednání; podle potřeby krátká anonymní sonda	průběžně, souhrn nejméně 1× ročně; TU a ŠPP
Pedagogové a další zaměstnanci	pozorování klimatu, konzultace, pedagogické rady, evidence podnětů a společná reflexe	průběžně; ŠMP a vedení
Školní data a odborná zjištění	docházka, výchovná opatření, anonymizovaný přehled incidentů, výsledky vzdělávání, výstupy ŠPP a ČŠI	měsíčně / pololetně; VP, ŠMP a vedení
Vyhodnocení minulého programu	plnění cílů, účinnost programů, opakování problémů, využití pomoci a doporučení pro další rok	do 31. 8. 2027; ŠMP

Výstup mapování Zjištění se promítnou do třídních plánů, výběru všeobecných a cílených programů a do průběžné úpravy ročního plánu. Zvýšení počtu oznámení se samo o sobě nevykládá jako zhoršení; může znamenat vyšší důvěru a lepší zachycení problémů.

3. Organizace prevence a odpovědnosti

Role	Odpovědnost v programu
Ředitelka školy	Vytváří podmínky, schvaluje program, rozhoduje o organizačních opatřeních a zajišťuje součinnost školy.
ŠMP – 1. stupeň	Mgr. Radka Mityšková: koordinace prevence na 1. stupni, metodická podpora a evidence.

ŠMP – 2. stupeň	Mgr. Dana Watersová: koordinace prevence na 2. stupni, metodická podpora a evidence.
Výchovné poradkyně	Mgr. Dana Watersová a Mgr. Petra Marešová: poradenská péče, docházka, výchovné a vzdělávací obtíže.
Speciální pedagog	Mgr. Věra Melicharová: podpora žáků se SVP, konzultace a intervence v rozsahu odborné role.
Sociální pracovník / sociální pedagog	Podpora rodin, docházky a spolupráce se službami podle aktuálního personálního zajištění.
Třídní učitel	Průběžně mapuje klima a docházku, vede třídnické hodiny, komunikuje s rodinami a realizuje třídní plán.
Všichni pedagogové	Začleňují prevenci do výuky, včas předávají podněty a postupují podle krizového plánu.
Žáci a rodiče	Podílejí se na bezpečném klimatu, poskytují zpětnou vazbu a využívají dostupné možnosti pomoci.

3.1 Pravidelná koordinace

- porada ŠPP nejméně 1× za 14 dní
- průběžné konzultace ŠMP s třídními učiteli podle potřeb tříd
- informace a metodické vstupy na pedagogických radách
- měsíční přehled rizikových událostí a docházky bez zbytečného sdílení citlivých údajů
- společná reflexe závažné události a úprava opatření

3.2 Dostupnost pomoci a seznámení cílových skupin

Cílová skupina	Jak bude seznámena	Minimální výstup
Žáci	třídní učitel na začátku roku představí ŠMP a další členy ŠPP, osobní i anonymní cesty pomoci a postup při akutním ohrožení; informace se připomenou po pololetí	záznam v třídní knize; kontakty ve škole a na webu
Rodiče	informace na úvodních třídních schůzkách, v Bakalářích a na webu školy; vysvětlení, s čím lze ŠPP kontaktovat	zveřejněné aktuální kontakty; informace na třídních schůzkách
Pedagogičtí a nepedagogičtí zaměstnanci	prokazatelné seznámení s programem, krizovým plánem, ohlašovací cestou a zásadami ochrany údajů	prezenční listina nebo záznam porady
Nově příchozí žáci a zaměstnanci	individuální seznámení bez čekání na další společný termín	potvrzení v adaptačním / nástupním postupu

Nízkoprahový přístup Žák může oslovit kteréhokoli zaměstnance, kterému důvěřuje. Zaměstnanec podnět nezlehčuje, neslibuje úplnou mlčenlivost a bez zbytečného odkladu jej předá osobě kompetentní k další pomoci.

4. Priority a měřitelné cíle 2026/2027

Priorita a cíl	Ukazatel splnění	Odpovědnost / termín
1. Bezpečné klima: každá třída uskuteční nejméně 8 cílených třídnických nebo preventivních bloků.	záznamy tříd; 2× ročně krátká sonda bezpečí a sounáležitosti	TU; průběžně, sondy XI/2026 a IV/2027
2. Docházka: rizikový nárůst absence bude projednán bez zbytečného odkladu a bude mít písemný plán dalšího postupu.	měsíční kontrola; podíl případů s plánem a kontrolním termínem	TU, VP, sociální podpora; měsíčně
3. Duševní zdraví: všichni žáci budou vědět, na koho se ve škole obrátit; pedagogové absolvují metodický vstup k psychické krizi.	žakovská sonda; prezenční listina; kontakty viditelně ve škole a online	ŠMP/ŠPP; do I/2027
4. Návykové látky: věkově přiměřený blok proběhne ve všech třídách 5.–9. ročníku, s důrazem na nikotin, kratom a nové látky.	realizované bloky; anonymní pre/post otázky u vybraných ročníků	ŠMP, vyučující, externista; do V/2027
5. Digitální bezpečí: každý ročník absolvuje nejméně jedno téma zaměřené na online rizika, AI nebo mediální gramotnost.	třídní přehled realizovaných témat a krátká výstupní aktivita	TU, ICT, předmětové komise; do VI/2027
6. Včasná pomoc: škola sjednotí jednoduchý způsob předání podnětu ŠPP a informuje o něm zaměstnance, žáky i rodiče.	funkční postup; prokazatelné seznámení; dostupné kontakty	vedení, ŠPP; do X/2026

Evaluace cílů Splnění se neposuzuje pouze počtem akcí. Sleduje se také změna znalostí, pocitu bezpečí, dostupnosti pomoci, docházky, opakování incidentů a kvality spolupráce.

5. Preventivní práce podle úrovně podpory

Úroveň	Cílová skupina	Příklady
Všeobecná prevence	všichni žáci a třídní kolektivy	třídnické hodiny, výuka, adaptační aktivity, digitální bezpečí, vztahy, zdraví, právní povědomí
Selektivní prevence	třídy nebo skupiny se zvýšeným rizikem	program práce s třídou, cílené mapování vztahů, podpora docházky, program externího odborníka
Indikovaná prevence a intervence	jednotlivci s projevy rizikového chování nebo ve významném ohrožení	individuální plán, spolupráce s rodinou a odbornými službami; nejde o náhradu léčby
Krizová reakce	osoby v akutním ohrožení	postup podle Krizového plánu školy, přivolání ZZS, Policie ČR nebo OSPOD podle situace

5.1 Kritéria pro externí program

- odpovídá zjištěné potřebě a věku žáků
- má jasné cíle, metody a způsob evaluace
- realizátor doloží odbornost a zkušenost; u specifické prevence se preferuje certifikovaný nebo jinak odborně ověřený program
- program není založen jen na zastrašování, moralizování nebo jednostranné přednášce
- třídní učitel je zapojen do přípravy a následné práce; program navazuje na školní činnosti

6. Program pro žáky podle ročníků

Ročník	Povinné jádro témat
1.	bezpečí ve škole, pravidla třídy, emoce, přivolání pomoci, bezpečný dospělý
2.	kamarádství, hranice, řešení konfliktu, bezpečný pohyb online, zdravé návyky
3.	respekt, šikana versus konflikt, tajemství a bezpečí, komunikace na internetu
4.	tlak skupiny, odmítání, digitální stopa, kyberagrese, péče o duševní zdraví
5.	přechod na 2. stupeň, nikotin a další látky, body image, online manipulace a bezpečná AI
6.	adaptace a vztahy ve třídě, mapa bezpečí, kyberšikana, první pomoc při psychické nepohodě
7.	návykové látky, souhlas a osobní hranice, předsudky, práce s konfliktem, dezinformace
8.	duševní zdraví, sebepoškozování a hledání pomoci, rizikové sexuální chování, hazard a závislosti
9.	odpovědnost a právo, bezpečné vztahy, přechod na SŠ, stres a zvládání zátěže, finanční a digitální rizika

Způsob realizace Témata se naplňují kombinací třídnických hodin, běžné výuky, projektů, vrstevnických aktivit a odborných programů. Třídní učitel vede stručný přehled, kdy a jak bylo téma naplněno.

6.1 Průřezové začlenění

Oblast výuky	Preventivní přesah
Jazyk a komunikace	respektující komunikace, kritické čtení, mediální manipulace, argumentace a příběhy hodnot
Člověk a jeho svět / společnost	bezpečí, vztahy, právo, tolerance, občanská odpovědnost a volba povolání
Člověk a zdraví	duševní zdraví, návykové látky, sexualita, první pomoc, fair play a zdravý životní styl
Informatika	soukromí, kyberbezpečnost, digitální stopa, AI, ověřování informací a online vztahy
Umění a kultura	sebevyjádření, identita, práce s emocemi, respekt k originalitě a kulturní rozmanitosti
Člověk a svět práce	spolupráce, odpovědnost, bezpečnost, finanční gramotnost a profesní orientace

7. Roční plán činnosti

Období	Klíčové činnosti	Výstup
Září	adaptace 1. a 6. ročníků; pravidla a mapa bezpečí tříd; seznámení s pomocí; vstupní analýza docházky	třídní plán prevence; kontakty; identifikované potřeby
Říjen–listopad	třídnické bloky vztahů; digitální bezpečí; 1. sonda klimatu; informace rodičům na třídních schůzkách	výsledky sondy a opatření tříd
Prosinec–leden	duševní zdraví a zvládání zátěže; metodický vstup pedagogům; pololetní kontrola docházky a cílů	záznam porady; pololetní reflexe

Únor–březen	návykové látky; selektivní programy podle potřeb; online vztahy a sexuální bezpečí	záznamy a krátká evaluace programů
Duben	2. sonda klimatu; bezpečí ve vztazích; informace rodičům na třídních schůzkách	porovnání výsledků a úprava opatření
Květen–červen	právní povědomí, bezpečné prázdniny; vyhodnocení třídních plánů; předání podpory pro přechody	třídní evaluace; doporučení pro další rok
Červenec–srpen	souhrnná evaluace, aktualizace dokumentů, plánování programů a rozpočtu	závěrečná zpráva do 31. 8. 2027

7.1 Průběžné aktivity

- třídnické hodiny a individuální konzultace
- schránka důvěry a další bezpečné kanály pro podněty
- zájmové útvary školy a školní družiny podle aktuální nabídky
- sportovní, kulturní, komunitní a mezinárodní aktivity včetně spolupráce se školou v Kietz
- kariérové poradenství, burzy škol a návštěvy informačních pracovišť
- programy podpory čtenářské, digitální, zdravotní, sociální a finanční gramotnosti

8. Spolupráce s rodiči, pedagogy a partnery

8.1 Rodiče

- informace o ŠPP, kontaktech a možnostech pomoci na webu, v Bakalářích a na třídních schůzkách
- včasné individuální jednání při změně docházky, prospěchu, chování nebo psychického stavu
- respektující dohody s konkrétními kroky, odpovědností a kontrolním termínem
- předávání ověřených kontaktů na odborné služby
- tematické informace k aktuálním rizikům bez vyvolávání paniky nebo stigmatizace

8.2 Pedagogové

- metodická podpora třídnických hodin a práce s třídou
- prokazatelné seznámení s krizovým plánem a postupem předání podnětu
- vzdělávání v oblasti duševního zdraví, šikany, digitálních rizik, práce s konfliktem a ochrany dítěte
- kolegiální konzultace a reflexe účinnosti přijatých opatření
- respektování důvěrnosti a zásady sdílení údajů pouze v nezbytném rozsahu

8.3 Plán vzdělávání zaměstnanců v prevenci

Téma	Cílová skupina a rozsah	Termín / výstup
Krizový plán, předání podnětu a dokumentace	všichni pedagogičtí i nepedagogičtí zaměstnanci; organizační a metodický vstup	IX/2026; prokazatelné seznámení
Psychická krize, sebepoškozování a sebevražedné chování	pedagogičtí pracovníci; nejméně 1 metodický blok	do I/2027; záznam a podpůrné materiály
Šikana, kyberšikana a práce s třídou	třídní učitelé, ŠMP, VP a asistenti pedagoga; metodické sdílení / DVPP podle potřeb	průběžně; využití v třídních plánech
Digitální rizika, AI, nikotinové a nové psychoaktivní látky	vybraní pedagogové a ŠPP; aktualizací informace nebo odborné vzdělávání	do V/2027; předání informací sboru
Ochrana ohroženého dítěte a spolupráce s OSPOD a Policií ČR	vedení, ŠPP a třídní učitelé; metodický vstup	do III/2027; sjednocení postupu

8.4 Externí partneři

Partner	Oblast spolupráce
PPP / SPC	diagnostika a poradenská podpora, metodické konzultace
SVP	výchovné obtíže, práce s dítětem, rodinou a třídou
OSPOD	ochrana ohroženého dítěte, docházka a koordinace podpory rodiny
Policie ČR / městská policie	bezpečnost, prevence a postup při protiprávním jednání
Zdravotní a krizové služby	akutní péče, duševní zdraví a návazná odborná pomoc
NNO a certifikovaní realizátoři	odborné preventivní programy podle zjištěných potřeb
MAP, DDM, sportovní a kulturní organizace	volný čas, komunitní aktivity, podpora kompetencí a sounáležitosti

9. Evidence, ochrana údajů a evaluace

9.1 Co se eviduje

- realizované preventivní aktivity, cílová skupina, rozsah a stručný výstup
- podněty a rizikové události v nezbytném rozsahu podle jejich povahy
- dohodnutá ochranná, podpůrná a preventivní opatření a termíny kontroly
- anonymizované souhrny docházky, klimatu a opakování problémů
- zpětná vazba žáků, pedagogů a podle vhodnosti rodičů

Ochrana osobních údajů Individuální případy se neevidují v běžném třídním plánu ani ve sdílených přehledech. Citlivé záznamy jsou uloženy zabezpečeně a přístupné pouze oprávněným osobám.

9.2 Evaluační otázky

- Vědí žáci, na koho se obrátit a považují pomoc za dostupnou?
- Zlepšil se nebo udržel pocit bezpečí a sounáležitosti ve třídách?
- Byly rizikové změny docházky zachyceny včas a měly konkrétní plán?
- Snížilo se opakování závažných incidentů nebo se zkrátila doba reakce?
- Navazovaly externí programy na potřeby tříd a další práci pedagogů?
- Které aktivity měly prokazatelný přínos a co je třeba příští rok změnit?

9.3 Výstupy evaluace

Termín	Výstup
listopad 2026	stručný výstup první sondy klimatu a opatření pro třídy
leden 2027	pololetní kontrola plnění cílů, docházky a dostupnosti podpory
duben 2027	porovnání druhé sondy klimatu a úprava opatření
červen 2027	vyhodnocení třídních plánů a preventivních programů
do 31. srpna 2027	souhrnná zpráva ŠMP a doporučení pro program 2027/2028

9.4 Nástroje a odpovědnost za evaluaci

Nástroj	Co ověřuje	Zpracuje
třídní plán a stručný záznam aktivity	uskutečnění, návaznost a potřeby kolektivu	třídní učitel

anonymní sonda žáků	pocit bezpečí, sounáležitost a znalost cest pomoci	ŠMP ve spolupráci s TU
souhrn docházky a rizikových událostí	vývoj, opakování a včasnost reakce; bez zveřejnění osobních údajů	VP, ŠMP a vedení
zpětná vazba rodičů a pedagogů	dostupnost informací, spolupráce a vnímané potřeby	ŠPP
souhrnná závěrečná zpráva	míru splnění cílů, doložené přínosy a doporučení pro další rok	ŠMP; projedná vedení a pedagogická rada

10. Právní a metodický rámec

- zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb, ve znění účinném pro školní rok 2026/2027
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027
- Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování (č. j. 21291/2010-28) a jeho aktuální přílohy
- Metodický pokyn k prevenci a řešení šikany (č. j. MSMT-21149/2016)
- Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování (č. j. MSMT-780/2024-1)
- Metodické doporučení ke spolupráci škol a školských zařízení s Policií ČR (č. j. MSMT-6167/2025-1)
- Metodické doporučení Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole (č. j. MSMT-3262/2024-1)
- školní řád, ŠVP, program poradenských služeb, krizový plán a plán práce školy v aktuálním znění

Aktualizace Při změně právního předpisu nebo oficiální metodiky se postupuje podle aktuální úpravy a program se přiměřeně aktualizuje.

Příloha 1 – Adresář pomoci a spolupráce

Aktuální jména přidělených pracovníků a přímé kontakty vede ŠPP v interním adresáři. Ve veřejné verzi programu jsou uvedeny bezpečné a stabilní kontaktní cesty; ŠMP jejich aktuálnost ověří nejméně jednou ročně.

Služba / instituce	Kontakt / způsob spojení
Zdravotnická záchranná služba	155
Policie České republiky	158
Jednotné evropské číslo tísňového volání	112
Hasičský záchranný sbor	150
Linka bezpečí pro děti a studenty	116 111
Linka pro rodinu a školu	116 000
OSPOD Děčín	aktuální kontakt Magistrátu města Děčín v interním adresáři školy
PPP Ústeckého kraje – pracoviště Děčín	aktuální kontakt v interním adresáři ŠPP
Středisko výchovné péče / SPC	pracoviště podle potřeby dítěte; aktuální kontakt v interním adresáři ŠPP
Krizové, zdravotní a sociální služby	konkrétní služba podle povahy situace; ověřený kontakt předává ŠPP
ŠMP a další členové ŠPP školy	jména a školní kontakty jsou zveřejněny na webu školy a v Bakalářích

Kontrola kontaktů Před předáním netísňového kontaktu se ověří jeho aktuálnost, cílová skupina, provozní doba a územní působnost. V akutním ohrožení se použije tísňová linka.